

ÅRSRAPPORT FOR 2024 - KLAGENEMNDA FOR MILJØINFORMASJON

1. Miljøinformasjonsloven og Klagenemnda for miljøinformasjon

Miljøinformasjonsloven¹ gir rett for alle til å få miljøinformasjon fra offentlige organer og fra offentlige og private virksomheter. Lovens formål er å gjøre det enklere å skaffe seg informasjon om forhold av betydning for miljøet, slik at man kan påvirke i miljøspørsmål.

Klagenemnda for miljøinformasjon er gitt i oppgave å behandle klager fra den som har fått avslag på et krav om miljøinformasjon eller som mener den informasjonen som er gitt, ikke er tilstrekkelig. Nemnda behandler bare klager mot offentlige og private virksomheter. Nemnda behandler også saker etter § 10 i produktkontrollloven².

Klagenemnda avgir ikke generelle tolkingsuttalelser og gir heller ikke råd i konkrete saker. Gjennom nemndas klagesaksbehandling sørger nemnda imidlertid for at tvilsspørsmål blir avklart.

Klagenemnda er et fritt og uavhengig forvaltningsorgan administrativt underlagt Klima- og miljødepartementet. Nemndas sammensetning følger av miljøinformasjonsloven § 19. Nemnda består av åtte medlemmer, hvor leder og nestleder skal være jurister. De andre representantene er partsoppnevnt fra ulike sider av samfunnslivet. Tre er fra næringslivet, en representerer miljøbevegelsen, en representerer forbrukerinteressene, mens en er fra mediene. Et sekretariat bistår klagenemnda med administrative gjøremål og tilrettelegging av saker. Sekretariatsfunksjonen ivaretas av ansatte i Miljødirektoratet på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet.

2. Nærmere om nemnda

Følgende personer satt i nemnda i 2024:

Leder: Sigrid Andersen Cabot

Nestleder: Sigrid Eskeland Schütz

Medlemmer:

Ina Lindahl Nyrud (advokat, Norsk Journalistlag)

Martin Leander Brandtzæg (avdelingsleder, Naturvernforbundet)

Elin Vestrum (seniorrådgiver, Forbrukerrådet)

Trude H. Nordli (fagsjef, Sjømat Norge)

Anders Aasland Kittelsen (advokat i Virke)

Yngve Holth (næringspolitisk sjef, Glommen Mjøsen Skog)

Nemnda har hatt 5 digitale møter i 2024.

¹ Lov 9. mai 2003 nr. 31 om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven).

² Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester av 11. juni 1976 nr 79.

3. Saker innkommet og behandlet i 2024

I 2024 mottok klagenemnda 12 klager. Dette er en betydelig nedgang fra 2021 og 2022, men ligger omtrent på samme nivå som tidligere.

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall klager	15	17	11	10	12	13	9	22	22	12	12

En klage innkommet i 2024 ble trukket fordi klager fikk svar under behandling av saken i nemnda. Nemnda har avsluttet denne sakene uten vedtak.

Klagenemnda traff 10 vedtak i 2024. Av disse vedtakene er 2 vedtak på bakgrunn av klager som er innsendt i 2023 og 8 vedtak fra klager innsendt i 2024. Det er overført 3 saker fra 2024 til 2025.

De 10 sakene som nemnda behandlet i 2023 er omtalt i kapittel 4.

4. Nærmere om vedtakene i nemnda

Vedtakene ligger publisert på [Saker | Klagenemnda for miljøinformasjon](#)

Electrolux Home Products Norway AS (2023/11)

Vedtak: 19.02.2024

Resultat: Klager fikk medhold.

Saken gjelder krav fra Forbrukerrådet om informasjon om reparasjon av vaskemaskiner og tørketromler. Informasjonskravet var en del av en spørreundersøkelse som var sendt til flere virksomheter.

Nemnda kom til at informasjonskravet gjaldt miljøinformasjon som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet og at informasjonen gjaldt forhold ved Electrolux Home Products Norway AS sin virksomhet. Nemnda la vekt på at informasjonen kunne gis på overordnet nivå, det vil si at informasjonen ikke måtte knytte seg til hvert enkelt produkt eller eventuell servicepartner.

Electrolux ble pålagt å gi informasjon om hjemmeservice, priser, vanlige feil, ventetid og om det tilbys et alternativ i reparasjonstiden.

Løvenskiold Skog AS (2023/13)

Vedtak: 21.03.2024

Resultat: Klager fikk medhold.

Saken gjelder informasjon om Løvenskiolds skogbruksvirksomhet, herunder spørsmål om andel skog med en bestemt alder i dag og historisk, gjennomført og planlagt hogst av skog eldre enn 120 år, hogst av registrerte viktige naturtyper og om miljøregistreringer.

Virksomheten mente at de ikke hadde plikt til å gjøre sammenstillinger og analyser etter miljøinformasjonsloven. Nemnda kom til at virksomheten har plikt til å utarbeide sammenstillinger og analyser slik at det gir klager informasjonen på en forståelig og meningsfull måte, når innklagede har tilstrekkelig faktagrunnlag. Dette innebærer imidlertid ikke at alle tall skal være helt nøyaktige, men at innklagede kan benytte estimerer der dette vil gi et godt samlet bilde og det er uforholdsmessig arbeidskrevende å bruke presise tall.

Løvenskiold ble pålagt å gi informasjon om hvor stor andel av Løvenskiolds skoger som i 2010 hadde en alder på minimum 120 år og hvor mye av skogen som er hogd.

Virksomheten ble videre pålagt å gi informasjon planlagt hogst, og hogst i viktige naturtyper fra BioFokus-rapport fra 2007. De ble også pålagt å gi informasjon om konkrete bestander er besøkt og vurdert, i miljøregistreringer og eventuelt utlevere dokumentasjon på dette hvis det finnes.

NutraQ AS (2024/1)

Vedtak: 16.04.2024

Resultat: Klager fikk ikke medhold.

Saken gjelder krav om informasjon om hvor råvarene til NutraQ sitt kollagenprodukt "The Solution" stammer fra, konsekvenser for nærmiljø og natur, samt oversikt over alle samarbeidspartnere i verdikjeden.

Nemnda kom til at informasjonskravet gjaldt miljøinformasjon. Ettersom saken gjaldt informasjon om miljøpåvirkninger knyttet til produksjon av produktet i utlandet, kom nemnda til at klager bare hadde rett til informasjonen dersom den var tilgjengelig, jf. miljøinformasjonsloven § 16 andre ledd. Med tilgjengelig menes at NutraQ må forsøke å få ut informasjonen fra sin leverandør dersom virksomheten ikke har informasjonen selv.

NutraQ har gitt informasjon de har. Videre har NutraQ gjennom e-poster og møte med leverandør i utlandet forsøkt å få mer informasjon, ved å begrunne dette med pliktene de har etter miljøinformasjonsloven. Nemnda kom til at NutraQ med dette hadde oppfylt sin informasjonsplikt etter miljøinformasjonsloven.

Ballangen Sjøfarm AS (2024/2)

Vedtak: 12.06.2024

Resultat: klager fikk medhold

Saken gjelder informasjon om oppdrettsvirksomheten Ballangen Sjøfarm sin drift og dens påvirkning på miljøet. Informasjonskravet fra klager var konkretisert i 13 spørsmål. Virksomheten mente opprinnelig at de hadde svart ut spørsmålene ved å henvise til gitte tillatelser og at informasjonen er offentlig tilgjengelig i ulike miljørapporter. I tilsvaret svarte virksomheten mer detaljert på hvert enkelt spørsmål.

Ballangen Sjøfarm ble pålagt å gi informasjon om anslag over utslipp av kobber, prioriterte miljøgifter og årlig utslipp av plast. Virksomheten kan benytte estimerer der dette vil gi et godt samlet bilde og det er uforholdsmessig arbeidskrevende å bruke presise tall.

Virksomheten ble videre pålagt å gi informasjon om hvilken virkning støy og fartøysaktivitet har på friluftsliv/folkehelse og hvilken virkning antibegroingsmidlene og lyssettingen som brukes har på miljøet. De ble også pålagt å gi informasjon om periodiske oversikter over avlivede dyr, døde oppdrettslaks, ikke-meldepliktige sykdommer, forbruk, samt informasjon om klasse og rekkevidde av laser som brukes.

Telenor ASA (2024/3)

Vedtak: 30.09.2024

Resultat: klager fikk ikke medhold

Saken gjaldt krav om informasjon om Telenor ASA sin liste over basestasjoner i Norge for mobil og den geografiske plassering disse har.

Nemnda kom til at informasjonen kravet gjaldt er miljøinformasjon om forhold ved virksomheten som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet, og derfor er informasjon som klager i utgangspunktet har krav på. Nemnda kom etter innskrenkende tolkning av miljøinformasjonsloven § 16 til at informasjonskravet likevel må avslås fordi informasjonen i henhold til sikkerhetsloven § 5-4 jf. § 5-3 ikke kan overlates til klager. Klagen ble derfor ikke tatt til følge.

Bio Jæren AS (2024/4)

Vedtak: 13.06.2024

Resultat: Klager fikk medhold

Saken gjaldt krav om tekniske tegninger, luktutslipp, trafikkmengde, kapasitet og energibehov mv. for et planlagt biogassanlegg på Jæren.

Nemnda kom til at informasjonskravet gjaldt miljøinformasjon som virksomheten i utgangspunktet hadde plikt til å utlevere. Nemnda uttalte at miljøinformasjonsloven ikke kan pålegge virksomheter å foreta utredninger på et bestemt tidspunkt, og at retten til miljøinformasjon måtte avgrenses mot informasjon som virksomheten enda ikke hadde fremskaffet (fordi virksomheten ikke hadde kommet tilstrekkelig langt i planleggingen av tiltaket).

Nemnda kom til at virksomheten måtte gi forklaringer til tegning av biogassanlegget som var utgitt og utlevere tekniske tegninger som beskriver mottaksanlegg, avvanningssystem for biorest, utsortering av fosfor mm., med unntak av opplysninger som kan unntas etter miljøinformasjonsloven § 17 første ledd bokstav c), dersom dette foreligger.

Videre ble virksomheten, i den grad det var gjort vurderinger av dette, pålagt å gi informasjon om kartlegginger av ÅDT for transport og anleggets behov for fjernvarme.

Biosirk Norge AS (2024/5)

Vedtak: 16.09.2024

Resultat: Klager fikk medhold

Saken gjelder krav om informasjon om tegninger og kapasiteter, mengder avfall som transporteres inn og ut av fabrikk til Biosirk Norge AS og transportavtale virksomheten har med Herredsvla Transport.

Nemnda kom til at spørsmålene var å anse som miljøinformasjon om forhold som kan ha en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet, med unntak av ett spørsmål som var for uklart formulert. De øvrige spørsmål om tegninger og kapasiteter, mengder avfall som transporteres inn og ut av fabrikk, ble ansett for besvart i tilsvaret.

Videre vurderte nemnda at Biosirk måtte utlevere transportavtale de hadde med transportselskapet for at klager skulle få fyllestgjørende svar.

Nortømmer AS (2024/6)

Vedtak: 28.11.2024

Resultat: Klager fikk medhold

Saken gjaldt krav om informasjon om hvem som var tømmerkjøper av en bestemt hogst i nøkkelbiotoper Røsdalen i Orkland kommune i Trøndelag.

Nemndas flertall kom til at informasjon om hvem som har kjøpt tømmeret fra den aktuelle hogsten er å anse som miljøinformasjon etter miljøinformasjonsloven § 2. Klager fikk medhold.

Løvenskiold Skog AS (2024/7)

Vedtak: 25.11.2024

Resultat: Klager fikk medhold.

Saken gjelder informasjon om alder på skog, hogst av skog og planlagt hogst i Løvenskiolds skoger.

Virksomheten henviste til at klager kunne få informasjon om planlagt hogst gjennom kommunenes postlister eller på Elinnsyn. Nemnda kom til at dette ikke var fyllestgjørende svar på klagers spørsmål om planlagt hogst. Virksomheten ble pålagt å gi informasjon om planlagt hogst av skog eldre enn 120 år siste halvdel av 2024 og hele 2025 på kart.

Stiftelsen Norsk Mat (2024/8)

Vedtak: 03.12.2024

Resultat: Klager fikk ikke medhold.

Saken gjaldt krav om informasjon fra Stiftelsen Norsk Mat om innsyn i fem eksternrevisjonsrapporter utarbeidet som ledd i ordningen Kvalitetssystem i Landbruket. Rapportene gjelder fem firmaer i landbruksbransjen.

Nemnda kom til at kravet om miljøinformasjon ikke gjelder forhold ved innklagedes virksomhet, og klagen ble ikke tatt til følge. Et av spørsmålene i saken var om saken skulle behandles etter miljøinformasjonsloven kapittel 3 om miljøinformasjon hos offentlige organer eller kapittel 4 om miljøinformasjon hos virksomheter. Nemnda kom til at innklagedes virksomhet med revisjonene ikke kan anses å være et "offentlig organ" slik det er definert i miljøinformasjonsloven § 5 første ledd. Kravet ble derfor behandlet etter miljøinformasjonsloven kapittel 4.

5. Annen virksomhet

Nemnda hadde møte med Forbrukertilsyn i februar 2024 for gjensidig informasjon om åpenhetsloven og miljøinformasjon, samt saker som gjaldt begge regelverk.

Sekretariatet har svart på spørsmål fra publikum og gitt generell veiledning. Nemnda har mottatt flere høringer, men har ikke gitt høringsuttalelser.